A°. 1851. N° 143.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

Donderdag den 27 November.

LONDEN den 24 november (*des avonds*).

Het Hof heeft gisteren den rouw over den Koning van Hannover voor den tijd van drie weken aangenomen, terwijl de opperhofmaarschalk bovendien, op last van H. M., het publiek uitgenoodigd heeft den rouw gedurende tien dagen aan te nemen.

— De baron *Brunow*, Russisch ambassadeur bij het Engelsche Hof, is gisteren van zijne reis naar St. Petersburg hier teruggekeerd.

— Op den heuvel van Croom, te Greenwich, is eene prachtige Roomsch-Katholieke kerk gesticht, die den 9 december door den bisschop van Southwark, door andere prelaten bijgestaan, ingewijd zal worden, de bijwoning van welke plegtigheid men zegt dat tegen betaling van een halven guinje vergund zal zijn. Ook spreekt men van het plan tot oprigting eener zeer prachtige Roomsch-Katholieke kerk binnen deze hoofdstad, en wel in de nieuwe straat tusschen de abtdij van Westminster en Vauxhallroad, tot daarstelling van welk gebouw, dat met genoemde abtdij in aanzien moet wedijveren en de residentie des kardinaals *Wiseman* wezen, groote sommen zijn toegezegd.

— Men verneemt dat *Kossuth*, bij zijne aankomst in Noord-Amerika, zich terstond naar de woning van den president *Fillmore* begeven en gedurende tien of twaalf dagen diens gast wezen zal, om vervolgens de voornaamste steden der Vereenigde Staten te bezoeken, waar men reeds bezig is hem eene aldaar voorbeeldeloos luisterrijke ontvangst te bereiden. Bij het verlaten van Engeland was *Kossuth* voornemens tegen het einde van maart of in het begin van april derwaarts terug te keeren, om zich, na verloop van zes of zeven weken, met een veertigtal zijner landgenooten en vrienden, tijdelijk in België te gaan vestigen, aan welk Land hij zoowel om de goedkoope levenswijze als om de daar heerschende politieke vrijheid de voorkeur geeft.

— De Keizer van Haïti heeft, luidens berigten uit Port-au-Prince van den 23 october, aan den eisch der vreemde Mogendheden toegegeven, en met de Dominicanen eenen wapenstilstand van één jaar gesloten. Ook heeft hij zich aan de voorwaarde onderworpen om, in geval van eene hernieuwing der vijandelijkheden, één jaar vooruit te waarschuwen.

PARIJS den 24 november.

Gisteren zou de President der Republiek in het groote salon van de Louvre de belooningen uitreiken, welke zijn toegekend aan Franschen voor op de Londensche tentoonstelling ingezonden voorwerpen. In plaats echter van die plegtigheid heeft een tooneel van verwarring plaats gegrepen, veroorzaakt door de groote menschenmassa welke bijeen was en het daardoor ontstane verschrikkelijke gedrang; een tooneel van verwarring zoo als men zich niet herinnert ooit bijgewoond te hebben. Het gedrang was zoo verbazend, dat van de uitreiking der belooningen niets kon komen en ieder, ook de President der Republiek, een goed heenkomen moest zoeken. De Voorzitter der Wetgevende Vergadering raakte in de verwarring zijn paletot kwijt, en de generaal *Excelmans* verklaarde, dat het hem meer moeite had gekost buiten de zaal te komen dan in 1805 Ulm te doen kapituleren.

De plegtige uitreiking is nu op morgen bepaald, en zal alsdan in het Cirque plaats grijpen, waar tot dat einde vele toebereidselen worden gemaakt.

— Het dagblad *Constitutionnel* behelst heden een artikel, volgens hetwelk eene zamenzwering zou bestaan en men weldra een burgeroorlog te verwachten heeft. Dat artikel kwam heden in de zitting der Wetgevende Vergadering ter sprake; de heer *Creton* verlangde namelijk de Regering deswege te interpelleren, waarop de Vergadering bepaalde, dat zulks dan op staanden voet zou geschieden. De heer *Creton* zeide nu, dat de zaak waarover hij wilde spreken van zeer eenvoudigen aard zou zijn, wanneer de Ministers antwoordden, dat zij niet voor de leugenachtige verhalen der dagbladen aansprakelijk waren; maar zeide de Minister, dat de zamenzwering bestaan heeft, of antwoordde hij met aarzeling, dan zou de Vergadering ten deze een besluit dienen te nemen; wat ook het antwoord van den Minister ware, het besproken dagblad-artikel had inmiddels op de bevolking der hoofdstad een treurigen indruk gemaakt. De heer *Daviel*, de minister van justitie, antwoordde, dat de Regering niet aansprakelijk was voor een dagblad-artikel en van het onderhavige vóór de openbaarmaking geen kennis had gedragen, evenmin als zij aansprakelijk was voor al wat in de nevenvertrekken van de zaal der Vergadering behandeld werd. Op eene vervolgens door den heer *Berryer* gemaakte aanmerking, antwoordde de Minister van Binnenlandsche Zaken dat de Vergadering zich ten deze niet tot de Regering moest rigten om inlichtingen te erlangen, maar tot hem die melding van het bestaan der zamenzwering heeft gemaakt; hij voegde daar nog bij, dat, zoo eene zamenzwering bestaan had, de Regering haren pligt gedaan zou hebben, wie ook aan de zamenzwering deel mogten hebben genomen.

Bij de opening der zitting is beraadslaagd over het wetsontwerp betrekkelijk den Lyonschen spoorweg.

— Bij besluit van den President der Republiek is de heer *Casabianca* tot minister van finantien benoemd, en de heer *Lefebvre-Duruflé* tot minister van koophandel, ter vervanging van den heer *Casabianca*.

— Het gerucht is alhier in omloop, dat de Regering belangrijke depêches ontvangen heeft van den heer *Delacour*, den vertegenwoordiger van Frankrijk te Weenen. Daarin zouden zeer omstandige bijzonderheden vervat zijn nopens de maatregelen welke de Oostenrijksche Regering voornemens is te nemen, om den voortgang der revolutionnaire propaganda in Italië te stuiten. Deze maatregelen zouden, naar men verzekert, in overeenstemming met Rusland beraamd zijn, en de minister *von Schwarzenberg* zelf zou in eene langdurige conferentie den heer *Delacour* daarvan kennis hebben gegeven. Oostenrijk zou den wensch uitgedrukt hebben, dat dergelijke maatregelen in de Romeinsche Staten wierden genomen, en dat zoo wel de generaal *Gemeau* als de Pauselijke Regering konden besluiten in overeenstemming met de Oostenrijksche overheden te handelen.

— Men verzekert, dat *Rossini* tegen het einde dezer maand alhier wordt verwacht.

— Niet alleen in Frankrijk doen zich teekenen van een vroegen winter op, ook in Italië heerschte reeds in de eerste dagen dezer maand eene voor den tijd van het jaar ongemeen felle koude.

— Te Madrid heeft den 16 dezer eene vergadering plaats gehad van Spaansche fondsenhouders, welke ook door den heer *Weisweiler* werd bijgewoond. Men heeft besloten zich nogmaals tot de Cortès en de Regering te wènden, ten einde gunstiger bepalingen te erlangen dan bij de wet tot regeling der schuld zijn vastgesteld.

KEULEN den 25 november.

Laatstleden zondag avond heeft de Dusseldorper stoomboot *Stadt Bonn* door aanvaring de Nederlandsche stoomboot N.° 24 aan eene der raderkasten en aan de boegspriet beschadigd en daarbij zelve nog grootere schade bekomen.

— Koning *George* van Hannover heeft zijn Ministerie ontslagen en een nieuw, met den voormaligen minister *von Schele* als president en minister van buitenlandsche zaken aan het hoofd, benoemd, hetwelk niet slechts verwondering verwekt heeft, daar die Vorst nog weinige dagen te voren, bij zijne troonsbeklimming, openlijk verklaard had allè staatsbeambten in hunne posten te bevestigen, maar bij velen ook ontevredenheid, dewijl de heer *von Schele* als een streng zoogenaamd behoudsman en vriend van Oostenrijk bekend staat.

Het lijk van koning *Ernst Augustus* ligt op een hoog paradebed ter bezigtiging, en wel in de uniform van het Engelsch huzaren-regement, welks chef hij was. Volgens zijne begeerte moet hij in deze uniform, die hij ook bij zijn huwelijk droeg, nevens de Koningin begraven worden. In den nacht van 25 op 26 dezer wordt het stoffelijk overschot des Konings en der Koningin, welk laatste bij haar overlijden in de slotkapel te Hannover werd bijgezet, naar Herrenhausen overgebragt, waar de begrafenis in het op last des nu overleden Monarchs gebouwd mausoleum plaats zal hebben. De zesjarige Kroonprins was bij het zien van zijnen afgestorven Grootvader, die zeer veel werk van hem maakte, sterk aangedaan.

— Ook in Saksen is gedurende de laatste dagen zoo veel sneeuw gevallen dat de gemeenschap langs de spoorwegen daardoor aanmerkelijk gestremd is.

— Men spreekt te Weenen van sterke gisting in Midden-Italië en van het voornemen des Groothertogs van Toskane om ten behoeve zijns nog minderjarigen Zoons afstand van het bewind te doen, hetwelk, in deze dagen van spanning, hoogst gevaarlijk geacht wordt. Sommigen brengen het vertrek van den Aartshertog *Albert* naar Italië met deze omstandigheden in verband.

— Op aanzoek van verscheiden bewoners van Genua, die tot de Anglikaansche Kerk behooren, zal aldaar een Protestantsch kerkgebouw gesticht worden.

— Waarschijnlijk maakt de Russische grootvorst *Konstantijn*, die thans te Venetië is, in den loop des winters van daar eene reis naar Athene, Alexandria en Caïro, terwijl zijne Gemalin te Venetië blijft vertoeven.

— Als erkentenis voor het geschenk, den Sultan door den President der Fransche Republiek onlangs toegezonden en in een kostbaar porseleinen servies uit de fabriek van Sèvres bestaande, zijn zes schoone Arabische paarden bestemd, met de daarbij behoorende kostbare schabrakken, een van welke met diamanten en turkoizen, het andere met diamanten en robijnen bestikt is, terwijl de stijgbeugels, gebitten en teugels van goud zijn. De paarden met toebehooren bevonden zich den 8 dezer bij den Franschen Consul te Konstantinopel en zouden weldra naar Parijs worden afgezonden.

's GRAVENHAGE den 25 november.

De audientie, welke Z. M. de Koning heden heeft gegeven, is wederom zeer talrijk bezocht geworden.

— Bij Koninklijk besluit van den 18 dezer, is de gepensionneerde luitenant ter zee van de 1ste klasse *J. Chalmers Hoynck van Papendrecht*, met den laatsten december 1851, eervol ontslagen uit de betrekking van onder-inspecteur over het loodswezen, de betonning, bebakening en verlichting in het 3de district en ter zake van langdurige dienst op pensioen gesteld, onder toekenning van een jaarlijksch pensioen van *f* 1000, en met den eersten januarij aanstaande de betrekking van onder-inspecteur over het loodswezen, betonning, bebakening en verlichting in het 3de district, standplaats Willemsoord, opgedragen aan den luitenant ter zee der 1ste klasse *J. D. Wolterbeek*, thans voorloopig daarmede belast.

Bij Zr. Ms. besluiten van den 20 dezer, zijn benoemd: tot substituut-griffier bij de arrondissements-regtbank te Gorinchem, mr. *J. van Tienhoven*, thans procureur bij dezelve regtbank; tot griffier bij het kantongeregt te Groenlo, *J. G. J. Moll*, thans plaatsvervanger van den kantonregter te Wychen en candidaat-notaris aldaar, en tot griffier bij het kantongeregt te Lochem, mr. *H. Engelberts*, advocaat te Zutphen.

Bij besluit van Zijne Majesteit van den 19 dezer is aan *F. H. Willich* ontslag verleend als commissaris van politie te Maastricht, en in diens plaats benoemd mr. *N. H. Nijst*, advocaat aldaar.

Bij besluit van den 21 dezer heeft Zijne Majesteit goedgevonden, op hunne verzoeken, eervol ontslag te verleenen aan *J. Verdam*, als burgemeester der gemeenten Mijdrecht, Wilnis en Oudhuizen, en aan mr. *C. W.* baron *van Dedem*, als burgemeester der gemeenten Avereest en Nieuw-Leuzen.

Bij Koninklijk besluit van den 21 dezer is: 1°, de kadastrale gemeente Tjalleberd, thans behoorende tot de ontvangst van de Knijpe *c. a.*, daarvan afgescheiden en gevoegd bij 't Heerenveen en St. Johannisga, welke drie gemeenten met den 1 januarij 1852 worden vereenigd tot één kantoor van ontvangst der directe belastingen en accijnsen, waarvan de hoofdplaats zal zijn Heerenveen; — 2°, de gemeenten van Knype en Mildam zamengevoegd en met den 1 januarij 1852 vereenigd op den voet van één kantoor van ontvangst der directe belastingen en accijnsen, hoofdplaats Knijpe; — 3°, benoemd tot ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Heerenveen *c. a.* de heer *L. J. van Dunné*, thans ontvanger derzelfde middelen te Knype *c. a.*

Bij Koninklijk besluit van den 21 dezer is benoemd tot ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Anjum, de heer *J. S. Greidanus*, thans ontvanger derzelfde middelen te Burgwerd; zijnde voorts laatstgenoemde ontvangst ingetrokken en op den voet van één kantoor vereenigd met die derzelfde middelen te Tjerkwerd, onder voortdurend beheer van den ontvanger *J. F. Snethlage*.

Bij besluit van den 23 dezer heeft Z. M. goedgevonden op de daartoe gedane verzoeken eervol ontslag te verleenen: aan *K. J. Schiphorst*, als burgemeester en secretaris der gemeente de Wijk, en aan *F. A. Gerdissen*, als secretaris der gemeenten Vierlingsbeek en Maashees *c. a.*

Bij besluit van dezelfde dagteekening heeft Z. M. goedgekeurd de door de Gemeenteraden van Beegden, Heel, Herten, Itteren Meijel, Munstergeleen, Neerritter, Ottersum, Spanbeek en Ulestraeten respectivelijk gedane benoemingen der burgemeesters *A. Verheggen*, *R. Severijns*, *M. S. Korsten*, *A. P. Scheepers*, *B. van der Steen*, *J. M. Luyten*, *F. A. Linssen*, *J. Grutters*, *J. A. Eussen* en *J. F. Schoenmaeckers* tot secretarissen.

Bij besluit van den 24 dezer heeft Z. M. goedgevonden: aan *A. A.* baron *van Hugenpoth*, op zijn verzoek, eervol ontslag te verleenen als burgemeester der gemeente Herwen en Aerdt.

— Het *Staatsblad* n.° 145 bevat een Koninklijk besluit van den 15 dezer, houdende vernietiging der verordening *tot maintien der markt- en veerschepen*, *diligences en postwagens*, door den Raad der gemeente *Rotterdam*, den 27 september 1824 vastgesteld. Dat besluit luidt als volgt:

„ *Wij WILLEM III*, *enz.*

Op het rapport van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken, van den 3 october 1851, n.° 124, 2de Afdeeling, waarbij de vernietiging eener verordening *tot maintien der markt- en veerschepen, diligences en postwagens*, door den Raad der gemeente *Rotterdam*, den 27 september 1824 vastgesteld, wordt voorgedragen;

Overwegende, dat bij deze verordening op eene boete van *f* 50 wordt verboden het aanleggen of gereed houden van vaartuigen of rijtuigen, om daarmede verzamelde vrachten te vervoeren naar plaatsen, waarop geregeld markt- en veerschuiten varen of postwagens rijden, tenzij men daartoe van de bevoegde magt vergunning mogt hebben verkregen;

dat volgens art. 2 der wet van 21 mei 1819 (*Staatsblad* n.° 34), de houder van een patent de bevoegdheid heeft het daarin uitgedrukt bedrijf allerwege uit te oefenen, tenzij hem dit bij eene wet of eene door Ons goedgekeurde verordening bepaald of voorwaardelijk mogt zijn verboden;

dat in de tabel n.° 14 van die wet onder n.° 18 en 66 afzonderlijk worden opgenoemd de ondernemers van wagen- en karrenvrachten tot vervoer van koopwaren, en de ondernemers van postwagens en openbare rijtuigen tot vervoer van reizigers;

dat de houders van zoodanige patenten in de uitoefening van deze bedrijven beperkt zijn door het reglement op de dienst der openbare middelen van vervoer te Lande, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van 24 november 1829 (*Staatsblad* n.° 73), waarbij het vervoer van reizigers en goederen *op vaste en gezette tijden* zonder verkregene vergunning wordt verboden;

dat men dus krachtens zijn patent bevoegd is reizigers en goederen te vervoeren werwaarts men wil, mits zulks niet op vaste en gezette tijden geschiede;

dat de verordening van *Rotterdam*, door in het algemeen het aanleggen of gereed houden van rijtuigen, om daarmede verzamelde vrachten te vervoeren zonder bekomene vergunning, te verbieden, eene bevoegdheid ontneemt, welke bij de wet is toegekend;

dat daarenboven het in lading leggen van *vaartuigen* tot vervoer van reizigers en goederen ter benadeeling van bestaande beurtveren, bij het slot van art. 2 van het Koninklijk besluit van 21 augustus 1818 (*Staatsblad* n.° 33), is verboden, en de overtreding dezer bepaling, als overtreding van eenen algemeenen maatregel van inwendig bestuur, volgens art. 1 der wet van 6 maart 1818 (*Staatsblad* n.° 12), strafbaar is;

dat derhalve de Gemeenteraad van Rotterdam onbevoegd was tegen hetzelfde feit in zijne verordening straf te bedreigen;

Den Raad van State gehoord (advies van den 28 october 1851, n.° 2);

Gelet op het nader rapport van Onzen voornoemden Minister, van den 11 dezer, n.° 154, 2de Afdeeling;

Gezien art. 153 der gemeentewet,

Hebben goedgevonden en verstaan, de verordening tot maintien der markt- en veerschepen, diligences en postwagens, door den Raad der gemeente Rotterdam den 27 september 1824 vastgesteld, als in strijd met de wet, te vernietigen.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* geplaatst en in afschrift aan den Raad van State medegedeeld zal worden.

— Men ziet eerlang het Koninklijk besluit te gemoet, waarbij aan de onderofficieren en korporaals der 2de klasse bij het leger het aan hunnen rang verbonden tractement zal worden toegekend. Ook verneemt men dat, na de aanneming van de begrooting voor het Departement van Oorlog, de reorganisatie der artillerie en cavalerie zal plaats hebben.

— Donderdag den 27 dezer zal de gewone audientie van den Minister van Finantien en vrijdag den 28sten die van den Minister van Marine geen plaats hebben.

— Er zijn in de laatste dagen wederom geruchten in omloop geweest nopens de waarschijnlijke aftreding van den generaal-majoor *Spengler* als minister van oorlog. De aanleiding tot dat voornemen zou bestaan hebben in de aanmerkingen, die op zijn hoofdstuk der Staatsbegrooting voor 1852 in de Tweede Kamer der Staten-Generaal zijn gemaakt. Men verneemt echter dat, ten gevolge van den bijzonderen aandrang van vele leden der Kamer, de Minister van zijn voornemen heeft afgezien.

— Ofschoon bij herhaling reeds melding is gemaakt van de bijzondere liefdadigheid, waarvan mevrouw de prinses *Wiasemski*, echtgenoote van den Russischen legatie-secretaris alhier, blijk heeft gegeven, kunnen wij niet nalaten gewag te maken van een nieuw bewijs van de weldadigheid van die dame. Onderrigt dat eene vrouw met vier kinderen door man en vader verlaten waren en de ongelukkige, die ziek was geworden, met hare kleinen

beijverde de prinses *Wiasemski* zich allen mogelijken bijstand aan de hulpbehoevenden te verstrekken. Het was echter niet mogelijk de arme vrouw te redden, zij stierf met den dank aan hare weldoenster op de lippen, wie het althans gelukken mogt de vier kleinen te behouden, die thans in het Roomsch-Katholieke weeshuis zijn opgenomen.

— De commissie uit het Provinciaal Geregtshof in Zuidholland, zamengesteld uit de raadsheeren *Schmolck* en *Crans* en den Procureur-Generaal, benevens de heeren notarissen *de Bas* en *Bervoets*, belast met het afnemen van het examen voor de notarissen, heeft zich van hare taak gekweten. Er hadden zich tien adspiranten aangemeld, waarvan aan acht eene acte als candidaat-notaris is uitgereikt.

— Den 5 december aanstaande zal voor het Provinciaal Geregtshof in Zuidholland, kamer van strafzaken, behandeld worden de zaak van *F. R. Trebus*, vroeger lakkei bij Z. K. H. prins *Frederik*. Men zal zich herinneren dat die persoon eenigen tijd geleden wegens wangedrag uit zijne betrekking werd ontslagen; dat hij zich daarover wilde wreken op den hoffourier, den heer *Pabst*; dat *Trebus* tot dat einde dezen op zekeren morgen, toen hij zich naar het paleis wilde begeven, des ochtends ten ongeveer 8½ ure heeft afgewacht, en dat *Trebus* toen den heer *Pabst* onverhoeds heeft aangevallen en hem eene belangrijke wonde over den arm in de borst heeft toegebragt, waaraan die heer nog is lijdende. De functien van het Openbaar Ministerie zullen in deze zaak worden waargenomen door den advocaat-generaal *Gefken*, terwijl aan den beschuldigdigde als verdediger ambtshalve is toegevoegd de heer mr. *Vaillant*. Genoemde *Trebus* wordt mitsdien beschuldigd van poging tot moord met voorbedachten rade, die tot begin van uitvoering was overgeslagen, en niet volvoerd door van den wil des daders onafhankelijke omstandigheden.

— Heden zijn door den heer Burgemeester, ingevolge uitnoodiging van Z. Exc. den Minister van Binnenlandsche Zaken, aan de heeren *D. Bles*, *C. Kruseman* en *L. Meijer*, allen alhier woonachtig, de gouden medailles, welke hun door de Belgische Regering, ten gevolge der onlangs te Brussel gehoudene tentoonstelling van kunstvoortbrengselen, zijn toegewezen, op het Raadhuis plegtig uitgereikt.

— De heer *C. A. Pierre* alhier heeft het plan gevormd, gedurende drie maanden, in de voornaamste steden van ons Rijk eene tentoonstelling te openen van allerlei voorwerpen, den land- en tuinbouw betreffende, alsmede van boekwerken, omtrent die vakken. Hij zal daarbij in persoon geven eene beschrijving der ziekte van de granen, vruchten, groenten, houtsoorten enz.

— De voorstelling in den Koninklijken Franschen schouwburg alhier, zal donderdag den 27 dezer bestaan uit *Giralda, ou la nouvelle Psyché*.

Staten-Generaal.

TWEEDE KAMER. — *Zitting van dingsdag 25 november.*

De Voorzitter deelt mede, dat tot rapporteurs over het wetsontwerp tot ratificatie van het tractaat met Pruissen over den sluikhandel benoemd zijn de heeren *Heemskerk*, *Hoffman*, *Jespers*, *de Fremery* en *Blussé*.

Daarna is beraadslaagd over de afzonderlijke artikelen van Hoofdstuk IV der Staatsbegrooting (*Justitie*). Bij de behandeling van art. 6, tractementen der presidenten enz., ontwikkelt de heer *van Goltstein* zijne zienswijze over de behoefte aan eene nieuwe inrigting van de regterlijke magt en betoogt het noodzakelijke eener herziening ten deze, die door de Grondwet voorgeschreven is. De regtsbedeeling, zegt hij, is in ons Land zoo omslagtig en kostbaar, dat velen van den toegang tot het regt moeten afzien. Hij wenscht dat men het denkbeeld zal laten varen dat de Hooge Raad moet blijven een *cour régulatrice*; dat die Raad moet zijn een hof van appèl; voorts dat de regtbanken in eerste instantie moeten oordeelen en ook de criminele jurisdictie moeten hebben; dat ook aan de kantongeregten meerdere uitbreiding in het criminele en civiele dient gegeven te worden, en verschillende regtbanken moeten vervallen; dat men één in plaats van twee practizijns zou behoeven enz. Op die wijze zou vereenvoudigd kunnen worden.

De Minister van Justitie is het in vele opzigten met den spreker eens, maar kan hem bij deze gelegenheid op al die punten niet volgen. Hij zal dan ook het door den spreker voorgestaan stelsel, evenmin als eenig ander, met de aangeboden voordragt vergelijken, maar alleen zeggen dat hij zeer verlangt de gevoelens der meerderheid wegens den Hoogen Raad te kennen. Mogt zij van oordeel zijn dat dit hoogste regterlijke collegie niet moet zijn een *cour régulatrice*, zoo als het nu is, dan zou hij zich met de uitvoering van zoodanige wet, geheel met zijne gemoedelijke overtuiging strijdende, niet kunnen belasten en Z. M. moeten verzoeken zijne portefeuille aan een ander op te dragen. — Daarna wordt het artikel zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Art. 11, bureau- en locaalbehoeften van den Hoogen Raad, voor de de provinciale geregtshoven enz., geeft aanleiding tot langdurige discussie, waarna het aangenomen wordt met 49 tegen 10 stemmen. Tegen de heeren *Metman*, *Dommer van Poldersveldt*, *Luyben*, *van Lijnden*, *Jespers*, *Ypey*, *Mackay*, *Hoffman*, *van Voorst* en *de Moraaz*.

Bij art. 12, tractementen van den president en de leden, mitsgaders van den advokaat-fiscaal, den griffier enz. bij het hoog militair geregtshof, geeft de heer *van der Heyden* in overweging, of die inrigting niet, bij transitoiren maatregel, op te heffen en voorloopig bij de provinciale geregtshoven over te brengen ware, tot aan de invoering der regterlijke organisatie. Ook vraagt hij of aan art. 5 der Grondwet voldaan is door de indiening van het ontwerp op de regterlijke organisatie, waarin de herziening der militaire regtspleging niet is begrepen. Ook de heer *van der Linden* spreekt over dit punt, en wil bezuiniging op de militaire strafwetgeving, hetwelk, zijns inziens, zonder inbreuk te maken op de geregelde dienst geschieden kan. De Minister antwoordt op dit een en ander, hoe men, zoolang de wet bestaat, waarop bij ons de militaire regtspleging rust, in geene vergelijking met andere Landen over meerdere of mindere kostbaarheid treden kan, en dat de tweede spreker niet heeft aangetoond op welke wijze hij de door hem verlangde bezuiniging zou kunnen bewerkstelligen. Het artikel is vervolgens aangenomen met 44 tegen 20 stemmen. Tegen de heeren *Reinders*, *Huguenin*, *Zijlker*, *Westerhoff*, *van Hoëvell*, *de Fremery*, *Jespers*, *Hengst*, *de Lom de Berg*, *de Poorter*, *van der Veen*, *van der Linden*, *Slicher*, *ten Cate*, *van der Heyden*, *de Moraaz*, *van Akerlaken*, *Sloet*, *Bots* en *Metman*. Zonder discussie worden de artt. 13 — 15 aangenomen.

Op art. 16, algemeene geregtskosten, meent de heer *Borret*, dat de Minister bezuiniging kan aanbrengen, zonder dat aan den eersten eisch van een goed, geregeld en krachtig bestuur wordt te kort gedaan, maar nadat de Minister gezegd had waarom hij te dezen opzigte met den spreker verschilde is ook dat artikel aangenomen.

Art. 17, tractementen en toelagen van directeurs, commissarissen en dienaren van politie, geeft aanleiding tot langdurige woordenwisseling, en de heer *Ypey* draagt als amendement voor, dien post met *f* 6000 te verminderen, door weglating der directeuren van politie te Amsterdam en Rotterdam, voor ieder van welke *f* 3000 is uitgetrokken. Namens de meerderheid der commissie van rapporteurs zegt de heer *Godefroi*, dat zij zich niet met dit amendement kan vereenigen, maar oordeelt dat op de Staatsbegrooting geene uitgaven hoegenaamd voor directeurs, commissarissen, inspecteurs of dienaren der politie moeten voorkomen. Indien er grond bestaat om, bij gemis van middelen eener gemeente, aan deze eene subsidie toe te kennen, dan zou dit uit het hoofdstuk van binnenlandsche zaken moeten geschieden. De heer *van Heiden Reinestein* integendeel oordeelt het aanwezig zijn eener algemeene Rijkspolitie noodzakelijk, en is uit dien hoofde tegen het amendement van den heer *Ypey*.

De heer *Provó Kluit* vereenigde zich met de denkbeelden der commissie van rapporteurs en zal tegen het geheele artikel stemmen. Later in zijne rede beweert hij dat eene goede organisatie van het geheele politiewezen in dit Rijk kan worden tot stand gebragt, die niet meer dan één millioen zou behoeven te kosten, waardoor zes a zeven tonnen gouds zouden worden bespaard en de klagten over den slechten toestand der politie op vele plaatsen zouden ophouden. Als de Kamer den voorgedragen post mogt verwerpen zou er welligt eenige moeijelijkheid ontstaan, maar uit den weg kunnen worden geruimd, door het reglement voor de directeuren van politie voor een jaar door de wet te bestendigen.

De voortzetting der beraadslagingen wordt op morgen ten 11 ure bepaald.

— Aan de memorie van toelichting, behoorende bij het dezer dagen aan de leden van de Tweede Kamer toegezonden ontwerp van wet, tot vaststelling van het reglement op het beleid der Regering van Nederlandsch Indië, worden de volgende algemeene beschouwingen ontleend:

§ 1. Het 59ste artikel der Grondwet beveelt, dat de reglementen op het beleid der regering in de kolonien en bezittingen van het Rijk in andere werelddeelen zullen worden vastgesteld door de wet. Het ontwerp van wet, bij deze memorie gevoegd, is bestemd om aan dat grondwettig voorschrift te voldoen, voor zooveel betreft 's Rijks bezittingen in Oostindië.

§ 2. Bij het zamenstellen van dat ontwerp heeft de Regering overwogen, of, en in hoever daarin andere beginselen behooren te worden gehuldigd dan thans worden gevolgd, krachtens het Regerings reglement, vast gesteld bij Koninklijk besluit van den 20 februarij 1836 (*Indisch Staatsblad* van 1836, n.° 48). Ten aanzien van den vorm des bestuurs heeft dat onderzoek geleid tot het behouden der bestaande grondslagen, met uitzondering van de veranderingen die zullen voortvloeijen uit de op de Grondwet steunende inmenging van den gewonen wetgever, in zaken van koloniale wetgeving.

§ 3. De Regering heeft zich overtuigd: I, dat het algemeen bestuur van Nederlandsch Indië in naam des Konings (aan wien het opperbestuur bij art. 59 der Grondwet is opgedragen) moet blijven uitgeoefend door eenen Gouverneur-Generaal; II, dat, als waarborg tegen overijling en dwaling, de Gouverneur-Generaal moet worden bijgestaan door eenen Raad, te zamen gesteld uit eenen vice-president en vier leden, allen door den Koning benoemd; III, dat die Raad, met uitzondering alleen van de gevallen in de artt. 21 en 30 van het ontworpen reglement omschreven, moet blijven een adviserend collegie, bestemd tot voorlichting van den Gouverneur-Generaal, zonder verzwakking van de eenheid en de kracht des bestuurs en van het beginsel der persoonlijke verantwoordelijkheid van den Gouverneur-Generaal.

§ 4. Wat de *beginselen* van bestuur betreft, is het voorgekomen, dat, in het algemeen, het dusver ingeslagen spoor het meest overeenkomt met de belangen van Nederland en met eene goede staatkunde. Men heeft toch niet kunnen voorbijzien, dat Nederlandsch Indië is een wingewest, gedeeltelijk bewoond door eene talrijke en snel toenemende bevolking, die, lang vóór de eerste verschijning der Europeanen in Indië, in ordelijke maatschappijen en onder geregelde besturen leefde, eene gevestigde kerk had met eene aan hare behoeften evenredige hierarchie, en groote vorderingen had gemaakt, niet slechts in den landbouw en in vele bedrijven van nut en weelde, maar ook in eigenlijke beschaving; getuige, voor zoo veel Java betreft, het bezit van eene kunstmatige taal, van een sierlijk schrift en van eene eigene letterkunde. Met deze daadzaken voor zich, en bij eene juiste waardering der behoeften en middelen van den overheerschenden Staat, heeft de Regering gemeend dat de aan te nemen beginselen die behooren te zijn, welke de meeste waarborgen opleveren, dat, *in de eerste plaats*, het Nederlandsch gezag door vreedzame middelen in dat wingewest zal kunnen gehandhaafd worden, en dat, *ten andere*, behoudens de welvaart der inheemsche bevolking, dat wingewest aan Nederland zal blijven verschaffen de stoffelijke voordeelen die het doel waren der verovering.

§ 5. Dit een en ander zal, naar het gevoelen der Regering, kunnen bereikt worden, wanneer gezorgd wordt: IV, dat de inlandsche bevolking bij voortduring wordt bestuurd overeenkomstig hare voorouderlijke instellingen en gewoonten, in zoover die niet aandruischen tegen de onveranderlijke voorschriften der regtvaardigheid, en dat die bevolking zoo veel mogelijk wordt gelaten onder de onmiddellijke leiding van hare eigene hoofden, onverminderd de vereischte voorzorgen tegen misbruik en nalatigheid; V, dat de gehechtheid dier hoofden aan het Nederlandsch Bestuur wordt onderhouden en bevestigd.

§ 6. Overigens is het, in verband tot het voorafgaande, onbetwistbaar voorgekomen: VI, dat overal, waar de straks gegevene schets van den maatschappelijken toestand van een gedeelte van Nederlandsch Indië toepasselijk is, de maatregelen der Regering in de eerste plaats aan dien toestand en aan het handhaven van rust en orde onder de inheemsche bevolking moeten worden getoetst, en VII, dat allen, niet tot de inheemsche bevolking behoorende, aan wie het verblijf in Nederlandsch Indië wordt toegestaan, zich behooren te onderwerpen aan den voorafgaanden regel en aan zijne gevolgen.

§ 7. Welke die gevolgen zijn, zal uit het ontwerp van Regerings reglement genoegzaam blijken. Bij twee punten zal een oogenblik worden verwijld. Aan de inlandsche bevolking kan geene vrijheid van drukpers worden toegestaan, zonder eene roekelooze miskenning der stelling waarin wij ons in Nederlandsch Indië geplaatst zien. Die vrijheid toch sluit de bevoegdheid in zich, om de Regering en hare daden te gispen, om op wezenlijke of denkbeeldige grieven te wijzen, om de middelen tot opheffing dier grieven te bespreken en om de gebreken en misslagen der ambtenaren ten toon te stellen. Dat zulke vertoogen zullen strekken om het gevoel van eerbied en gehoorzaamheid jegens de bestaande magten te verzwakken, behoeft niet in het breede betoogd te worden. In den Constitutionnelen Staat vindt dat kwaad een tegenwigt in het vertegenwoordigende beginsel. Waar dat tegenwigt niet aanwezig is, slaat de schaal meestal over naar den schadelijken kant. In Nederlandsch Indië zou dit zonder eenigen twijfel het geval zijn, vermits, om slechts van één punt te gewagen, de overheersching zelve eene onuitputtelijke bron van gevaarlijke vertoogen zou zijn. Aan de inlanders moet derhalve de vrijheid van drukpers worden onthouden. Kan zij onder zulke omstandigheden aan de Europesche ingezetenen worden geschonken? Dit zou, naar het voorkomt, ongerijmd en onregtvaardig zijn: *ongerijmd*, omdat daardoor eene even zekere, hoe zeer welligt langzamere ondermijning van ons gezag zou worden voorbereid; *onregtvaardig*, omdat een regt van den onderwerpelijken aard aan allen geschonken, of aan allen onthouden moet worden. Op deze gronden is bij het ontworpen reglement de drukpers, in het belang der openbare orde, geplaatst onder het toezigt van het Gouvernement. Wat omtrent de drukpers is aangemerkt, is grootendeels ook toepasselijk op het regt van vereeniging en vergadering. Men heeft gemeend hieromtrent ook bepaalde regelen te moeten stellen.

Provinciale Staten van Zuidholland.

Zitting van dingsdag den 25 november.

In deze zitting zijn de beraadslagingen over het ontwerp reglement voor het waterschap de Overwaard voortgezet en ten einde gebragt. Heden avond is beraadslaagd over de voorloopige verordening voor de zamenstelling van het bestuur van den Alblasserwaard. Beide ontwerpen zijn aangenomen en zullen aan den Koning ter goedkeuring worden gezonden.

Op voorstel van den heer *van Vollenhoven* is besloten morgen de werkzaamheden aan te vangen met de behandeling der gewijzigde artikelen in het reglement van Schieland, waarmede de commissie gereed is.

's GRAVENHAGE den 26 november.

Tot ridder der orde van de Eikenkroon is door Z. M. benoemd de heer *van Brederode*, kapitein-adjudant der dienstdoende schutterij te Haarlem en commissaris van politie aldaar.

Bij Zr. Ms. besluit van den 16 dezer zijn verleend de volgende pensioenen, als aan: *A. K. Becude*, visiteur der in- en uitgaande regten en accijnsen te Schiedam, *f* 808; *J. Grimm*, commies der 1ste klasse bij 's Rijks belastingen te Schermerhorn, *f* 317; *G. Schulpen*, idem 2de klasse te Roermond, *f* 183; *L. Nuys*, idem 3de klasse te Lagemierde *f* 104; *J. de Gram*, schatter van het slagtvee te Zalt-Bommel, *f* 59; *T. Spindler*, idem te Culemborg, *f* 117; *IJ. Mannevelt*, weduwe van *J. Muus*, in leven Rijks roeijer te Medemblik, *f* 52; *A. C. Schreinemacher*, weduwe van *S. Achterdenbosch*, in leven commies der 4de klasse bij 's Rijks belastingen te Nieuwenhagen, *f* 150; *J. Camphuis*, wed. van *G. J. Grevenstuk*, idem der 1ste klasse te Deventer, *f* 163; *G. Verdoes*, wed. van *L. Ridderhof*, idem te Oudenbosch, *f* 135; *M. F. Kuiper*, wed. van *P. J. Daris*, in leven ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Echt, *f* 189, en *M. T.* en *M. L. Dethier*, minderjarige kinderen van wijlen *M. P. Dethier* en *J. Cuypers*, onder voogdij van *J. Noy*, in leven commies der 1ste kl. bij 's Rijks belastingen, *f* 150.

Bij Koninklijk besluit van den 9 dezer is aan *Jan Douwens de Jong*, te Nyehorne, kwijtschelding verleend van de geldboete van *f* 25, waartoe hij bij vonnis van den kantonregter in het kanton Oldeberkoop, van den 4 augustus ll., is veroordeeld, wegens overtreding van het reglement tot voorkoming van de verspreiding der longziekte onder het rundvee in Friesland. Overigens blijft het vonnis in zijn geheel.

Staten-Generaal.

TWEEDE KAMER. — *Zitting van woensdag 26 november.*

In deze zitting zijn de beraadslagingen voortgezet over Hoofdstuk IV (Justitie) der Staatsbegrooting voor 1852, en wel over art. 17, betrekkelijk de politie. De heer *Ypey* heeft het gisteren door hem aangeboden amendement ingetrokken en verklaard dat hij, bij nadere overweging, besloten heeft zich te vereenigen met het voorstel van de commissie van rapporteurs om art. 17 geheel te doen vervallen. — De heer *Schooneveld* heeft namens de minderheid dier commissie de wenschelijkheid betoogd, om dat art. te behouden. — De heer *Hengst* heeft den heer *Provó Kluit* beantwoord. — De heer *de Man* verlangt mede de weglating van het art. — De Minister van Justitie heeft in eene uitgebreide rede betoogd, dat er allezins eene Rijks-politie aanwezig is; dat er een gezag bestaat waaronder die politie werkzaam is; dat de ondervinding bijzondere organen voor die politie noodig maakt; dat zij vooral behoort te werken in de twee grootste steden en zeehavens van het Rijk; dat er behoefte bestaat ze daar te behouden, en dat de omstandigheden waarin wij verkeeren, vooral met het oog op het Buitenland, het wenschelijk maakt de aanvrage der Regering in te willigen. De Minister hecht aan den steun dien de directeuren van politie aan de Rijks-politie kunnen geven. Voor het oogenblik kan de Regering daardoor in de behoefte voorzien.

De heeren *Godefroi* en *Provó Kluit* hebben andermaal het systeem van den Minister bestreden en zijne nadere gegevene ophelderingen wederlegd. Hunne stelling blijft: Er bestaat in den tegenwoordigen stand der wetgeving en na aanneming der gemeentewet geene wettelijke regeling van de Rijks-politie en daaruit volgt dat hunne bezoldiging niet op de Rijksbegrooting kan worden gebragt. De Gemeenteraden van Amsterdam, Rotterdam en 's Hage hebben wel is waar de bezoldiging dier ambtenaren van de gemeentelijke begrooting afgenomen, maar dat was omdat zij zagen dat de Regering het traktement op de Staatsbegrooting had gebragt; daaruit is echter niet af te leiden, dat die directeuren, zoo zij noodig zijn, geen gemeente-ambtenaren zouden wezen.

De Minister en de heer *van Hall* hebben die meening bestreden, van oordeel zijnde dat er werkelijk Rijks-politie bestaat en moet bestaan.

Eindelijk werd het art. 17, waarop de traktementen der directeuren van politie te Rotterdam en Amsterdam waren uitgetrokken, en tot verwerping waarvan de commissie van rapporteurs had geadviseerd, verworpen met 45 tegen 20 stemmen.

De volgende artt. 18—29 geven tot weinig discussie aanleiding en worden achtervolgens aangenomen. Art. 30 geeft grond tot bespreking van het cellulair stelsel, in

verband tot de vraag of men nu reeds meerdere sommen daarvoor zal uittrekken, nu er ook bij de Regering eenigermate onzekerheid bestaat omtrent de doelmatigheid van dat stelsel. — Het art. wordt aangenomen met 39 tegen 26 stemmen.

Art. 31—34 worden mede aangenomen en daarna insgelijks het geheele IVde Hoofdstuk met 48 tegen 17 stemmen. Tegen de heeren *Zijlker*, *Hengst*, *van der Heyden*, *van Hoëvell*, *Wintgens*, *Bachiene*, *Sloet*, *Metman*, *Westerhoff*, *Huguenin*, *Hugenholtz*, *Jongstra*, *van der Linden*, *de Lom de Berg*, *de Fremery*, *Ten Cate* en *de Moraaz*.

Morgen ten 11 ure behandeling van Hoofdstuk V (*Binnenlandsche Zaken*).

Provinciale Staten van Zuidholland.

Zitting van woensdag 26 november.

Is ingekomen een adres van Hoogheemraden van Oukoop, houdende bezwaren tegen het ontwerp voor de opheffing van het hoogdijksbestuur van Stein en Willens. — Gesteld in handen der commissie, in wier handen het ontwerp is gesteld.

De volgende rapporten van commissien zijn ontvangen, als: 1°, op het verzoekschrift der gecombineerde droogmakerijen; 2°, op het voorstel van Gedeputeerde Staten, tot magtiging om, bij nalatigheid van waterschappen in de uitvoering van werken, deze ten koste dier waterschappen te doen vervaardigen; 3°, op het voorstel van Gedeputeerde Staten betrekkelijk de zeeweringen; en 4°, op het voorstel van Gedeputeerde Staten: *a*, voor eene vereeniging van de landen, gelegen tusschen de rivieren de Lek en de Waal en Gelderland onder één dijksbestuur, en *b*, voor de opheffing van het hoogdijksbestuur van Stein en Willens. De behandeling dier onderwerpen zal nader worden bepaald.

Aan de orde is de behandeling van het nader voorstel der commissie, betreffende het reglement voor het hoogheemraadschap van Schieland. De commissie stelt als beginsel voor, overal waar van hoofdingelanden sprake is, daarbij te voegen hoofdingelanden-plaatsvervangers, en alzoo te benoemen 12 hoofdingelanden en een gelijk getal plaatsvervangers. Alle 24 zouden stem hebben, en de voordragt tot benoeming en ontslag hebben. Zij die na de hoofdingelanden de meeste stemmen bekomen hadden, zouden zijn plaatsvervangers. Bij staking van stemmen, zou de ouderdom, bij gelijkheid van jaren, het lot beslissen. Dit beginsel is door de Vergadering aangenomen, en in dien zin zijn de verschillende artikelen van het reglement gewijzigd.

De beraadslagingen over de gewijzigde artikelen van het gewijzigd reglement voor het hoogheemraadschap van Schieland zijn gevorderd tot art. 41.

Heden avond voortzetting.

ROTTERDAM den 26 november.

Men zal zich herinneren dat toen onze burgemeester, de heer *J. F. Hoffman*, door Z. M., bij gelegenheid van Hoogstdeszelfs bezoek aan deze Stad, in de laatste dagen van julij dezes jaars, benoemd was tot kommandeur der orde van de Eikenkroon, door vele ingezetenen aan den geachten man eene luisterrijke serenade gebragt werd. Eenige stadgenooten, die aan deze serenade deel namen, hadden bovendien het voornemen opgevat, om den heer *Hoffman* een blijvend aandenken aan te bieden en vele anderen sloten zich vervolgens bij hen aan. Eene daartoe benoemde commissie had heden de eer, uit naam der gezamenlijke deelnemers, het bedoelde aandenken, door een adres begeleid, aan den heer Burgemeester over te brengen. Het bestaat, naar wij vernemen, in een fraai stuk zilverwerk met toepasselijk opschrift. Het is uitstekend bearbeid, geheel hier ter stede ontworpen en uitgevoerd, en doet den heer *D. Romain*, die het geleverd heeft, alle eer aan.

— In de eergisteren alhier gehouden zitting van den Gemeenteraad heeft de heer *J. van der Hoop* Jac. Zn. niet gevraagd of de woningen bij de Beurs niet verkocht zouden kunnen worden, maar of die niet gesloopt zouden kunnen worden, ten einde bezijden de Beurs meer ruimte te verkrijgen; hij geloofde ook dat zulks voor de Beurs en het plein aldaar eene ware verfraaijing zou wezen.

— Zr. Ms. schoenerbrik DE HUZAAR, onder bevel van den luit. ter zee 1ste kl. *J. C. Baak*, van Batavia, laatst van de Kaap de Goede Hoop, is gisteren morgen, gesleept door de stoomboot *Kinderdijk*, te Hellevoetsluis binnengekomen.

Zr. Ms. stoomschip CYCLOOP, kapitein-luitenant ter zee *H. Wipff*, is ll. maandag van Vlissingen in het Nieuwe Diep teruggekeerd.

— In den nacht van den 13 op den 14 dezer is in de strafgevangenis te Woerden door onderscheiden gedetineerden eene poging tot ontvlugting geschied, welke alleen door de waakzaamheid van een schildwacht van het in bezetting liggende 3de bataillon 4de regement infanterie is verijdeld. Deze namelijk bespeurende, dat het gevlochten ijzerdraad van een der vensters werd doorgesneden, nam den schijn aan, alsof hij zulks niet bemerkte, en maakte gebruik van de eerste gelegenheid, om den kommandant der wacht dit bekend te maken, die, na zich daarvan overtuigd en gepaste voorzorgsmaatregelen genomen te hebben, den adjunct der gevangenis waarschuwde. Bij het daarop gevolgde onderzoek werd bevonden, dat een der ijzeren staven, welke zich voor de vensters bevonden, op twee plaatsen geheel doorgezaagd en alleen door een smeersel van vet, met zwartsel vermengd, aan elkander gehecht was, waardoor eene opening ontstond, groot genoeg om eenen man door te laten. Bij eene verdere doorzoeking der zaal, waar zich circa 80 gevangenen bevonden, werden drie dolken, eene zaag, eene vijl en eene menigte messen gevonden.

— Bij de Amsterdamsche Afdeeling der Maatschappij *tot bevordering der Toonkunst* bestaat het plan om in die stad eene allezins aan de eischen der kunst voldoende muziekschool op te rigten, waartoe de heer *J. B. van Bree* het plan zal ontwerpen. Zij is hiertoe vooral opgewekt door het met zeer gunstig gevolg bekroond voorbeeld, door de Rotterdamsche Afdeeling gegeven.

— Gisteren werd te Amsterdam eene kleine maar keurige verzameling schilderijen verkocht. Eene van *Lingelbach*, Levantsche zeehaven, bragt *f* 1005, — de wildverkooper en de keukenmaagd van *W. van Mieris f* 1725, — een landschap van *A. Pijnacker f* 2135, — Maria Magdalena voor Christus, door *P. P. Rubens*, *f* 4950, — de Rederijkers door *Jan Steen f* 1955, — een wintergezigt door *Ph. Wouwerman f* 1955 op, terwijl een twaalftal schilderijen van hedendaagsche meesters insgelijks goed verkocht werden.

— Dezer dagen overleed in het 75ste jaar zijns levens, na eene langdurige en pijnlijke ongesteldheid, de heer mr. *Willem Jan* baron *van Dedem*, president der voormalige ridderschap van Overijssel. Zijn naam, teregt beroemd door de stichting van het schoone kanaal, waardoor aan Overijssel eene rijke bron van welvaart werd geopend, zal in de geschiedenis van dat gewest eene eervolle bladzijde beslaan, en de verre naneef zal bij het genot der weldaden, door zijne grootsche onderneming in het leven geroepen, het aandenken zegenen van den genialen man, wiens leven door vele tegenspoeden werd gekenmerkt en die dikwijls voor zijne groote opofferingen slechts miskenning inoogstte.

— Aangaande het dezer dagen in onderscheiden dagbladen vermelde berigt, als zou de post van gemeenteontvanger te Lonneker voor 25 cents zijn aanbesteed, verneemt men dat dit geheel bezijden de waarheid is; wel hebben enkele leden van den Raad eenige bij hen bekende sollicitanten uitgenoodigd tot inschrijving, waarop dan onderanderen ook een biljet *op zegel* van den oud gemeente-ontvanger inkwam; de Raad der gemeente was echter geheel vreemd aan deze onwettige en belagchelijke handeling.

— Door den grooten kerkeraad der Nederduitsche Hervormde gemeente te Nijmegen werd ll. zondag, uit het vroeger medegedeelde twaalftal van predikanten, het volgende zestal geformeerd: dd. *W. J. O. Sluiter*, te Zalk en Vekaten; *J. Hooykaas Herderscheé*, te Edam; *E. Cats Wor*, te Enkhuizen; *N. Beets*, th. dr., te Heemstede; *H. Brouwer*, te Oudkerk en Roodkerk, en *S. Coolhaas van der Woude*, te Nieuw Beerta.

Tot predikant bij de Hervormde gemeente van Boxum en Blessum is beroepen ds. *A. Snethlage*, thans te Hijlaard c. a.

— Den 24 dezer is aan de Groningsche hoogeschool tot doctor in de beide regten bevorderd de heer *J. W. van Uildriks*, van Winschoten, na het verdedigen van eenige quaestiones juris inaugurales.

— Men meldt uit Goes, dat door den hevigen storm en hoogen vloed van laatstleden vrijdag nacht de dijk van den nieuw bedijkten Frederikapolder op drie plaatsen doorgebroken en die polder daardoor geheel geïnundeerd is, terwijl ook de andere dijken van Zuid- en Noord-Beveland meer of minder schade geleden hebben. In Walcheren is de veroorzaakte schade aan de zeeweringen onbelangrijk. Aan de Oostwatering strandde eene visschersschuit, maar de manschappen zijn behouden.

— De waterhoogte te Arnhem was den 25 dezer 1 el 4 palm 1 duim.

— Men schrijft ons uit Brussel dat een jonge Hollander, aldaar gevestigd, in den avond van eergisteren geschaakt heeft de dochter van eenen schatrijken Engelschen edelman, met welke hij eenige weken te voren op de stoomboot van Rotterdam naar Antwerpen kennis had gemaakt. De vader, des avonds uit den schouwburg te huis komende, en vernemende dat zijne dochter het ouderlijke huis op de bedoelde wijze verlaten had, stelde alles in het werk om de voortvlugtige op te sporen, doch te vergeefs, hebbende de twee gelieven de wijk naar Holland genomen. (*A. H.*)

Van ROTTERDAM uitgeklaard *Macassar*, P. D. Nap, naar Akyab; *Giovannini*, M. Anguis, naar Konstantinopel; *Emilia*, F. Cacace, n. Napels; *Verwachting*, J. T. Boer, naar Marseille; *l'Egide*, L. Cresnel, n. Rouaan; *Vivid*, T. Dowse, n. Aberdeen; *Joseph & Mary*, J. Besford, n. Dundee, en *Prins Carl*, L. Swensson, n. Gothenburg.

HELLEVOETSLUIS den 25 dezer. Gisteren namiddag arriveerden *Willem*, C. Vermey, van Batavia; *Verwisseling*, L. den Breems, v. Bilbao; *Alida*, J. R. Boeling, van Bordeaux; *Wupper*, J. Cross, v. Hull, en *Helena*, J. L. Freerichs, van Libau; de wind Z. Z. W. — Heden morgen zeilden *Astrea*, J. A. Oldenburger, naar Brest, en *Zorgylied*, P. H. Fekkes, naar Belfast; de wind W. en stil.

HELLEVOETSLUIS den 26 dezer. De schepen, gisteren morgen gemeld naar zee, zijn weder op de Reede teruggekomen. Gisteren namiddag arriveerden *Waakzaamheid*, B. C. Post, v. Bordeaux; *Elsje*, H. H. Potjer, van Nantes; *Norfolk Lass*, W. Easter, en *William & Ann*, C. Child, v. Liverpool; *Jonge Boll*, D. B. Kolk, van Cardiff; *Anna Hendrika*, B. G. Ebling, en *Johannes*, T. A. Steffens, van Riga; *Neptunus*, J. J. Joosten, van Memel, en *Aurora*, S. P. Brinck, van Nyekiöbing; de wind N. W. — Heden morgen arriveerde *Giraffe* (st.), Th. Goodburn, v. Londen. En stoomden in zee *Sea Gull*, G. Nichol, n. Hull; *Earl of Auckland*, W. Wintle, en *Burgemeester Huidekoper*, T. Swart, naar Londen. De kof *Astrea* is over het Pampus gezeild en ten anker gekomen. De schepen *Autumn*, *Diadem*, *Courier*, *Princess Royal* en *Prince Woronzoff* zijn bij de Kwak geankerd; de wind N. en stil.

ZEILKLAAR te HELLEVOETSLUIS *Jacatra*, T. Buys Jz., n. Akyab; *Clara Anna Maria*, B. J. Stapert, n. Batavia; *Espérance*, Mennen, naar New-York; *Jacoba Alida*, H. van der Laan, n. Triest; *Vertumno*, F. S. Gambardello, n. Napels; *Conte Potoski*, R. Trapani, naar Genua; *Courier*, M. F. Schaap, naar Nice; *Stad Edam*, H. J. Schuring, naar Marseille; *Annechina Jantina*, P. Pijbes, n. Dinant; *Zeevaart*, H. D. Landeweer, en *Catharina Johanna*, B. H. Kuiper, naar Belfast; *Autumn*, M. Mail, naar Sunderland; *Duca di Genova*, G. Cavaliere, *Princess Royal*, J. Thomas, *Prince Woronzoff*, M. Mountain, en *Diadem*, G. Henry, alle vier naar Newcastle; *Luba*, C. Janssen, naar Engeland; *Jessie*, F. Mackie, naar Grangemouth; *Molly*, P. F. Politz, naar Reval, en *General von Thun*, L. H. Gronow, naar Dantzig.

BRIELLE den 25 dezer. Gisteren na posttijd arriveerde *Johanna en Maria*, C. Leverstein, van Newcastle. Heden voor posttijd zeilden *Samuel & Sarah*, R. Robinson, n. Sunderland; *Henry & Elizabeth*, C. Innes, *Isabella Heron*, G. H. Dixon, en *Arethusa*, J. Wood, alle drie naar Blyth. En stoomde in zee *Batavier*, W. Smith, naar Londen; de wind Z. W., meest stil.

BRIELLE den 26 dezer. De kapiteins C. Innes, G. H. Dixon en J. Wood zijn gisteren in den Put geankerd, doch heden weder naar zee gezeild. Heden voor posttijd stoomden in zee *l'Estafette*, C. Sueur, naar Duinkerken; *Attwood*, H. Cheesman, en *Ocean*, W. Norwood, naar Londen; *Orion*, G. Lidermore, naar Goole, en *Camerton*, H. Cross, naar Hull. En zeilden *Gills*, W. Gill, en *Effort*, J. Cutts, naar Glasgow; *Mary Ann*, W. Earl, n. Port Dundas; *Burtons*, J. Woodhead, n. Goole; *Concord*, R. Frank, *Sprightly*, J. Paul, *Mary's*, J. Clark, *Ebenezer*, J. Lark, en *Antelope*, T. Thompson, alle vijf n. Newcastle; *Thomas Rising*, W. Bullard, n. Banff; *Joy's*, J. Joy, n. Leith; *Two Brothers*, W. Cooke, naar Aberdeen; *Celebrity*, J. Stephen, n. Schotland; *Wm. Bartlett*, F. Booker, en *John Shelly*, J. Adams, op avontuur; de wind Z. O., meest stil.

MAASSLUIS den 25 dezer. De kapiteins T. Dunn en J. Oliver zijn gisteren wel in zee gekomen; de wind W.

MAASSLUIS den 26 dezer. Heden morgen zeilden *Alcyon*, kapitein Moizan, naar St. Brieux, en *Hendrik Gijsbert*, K. Noorduin, naar Abbeville; de wind Z. O.

TEXEL den 24 dezer. De wind Z. Z. W. Binnengekomen *Anna Elisabeth*, K. B. de Weerd, v. Nickerie; *de Snelheid*, J. J. Gorter, van Suriname; *Lord John Russell* (st.) van Londen, P. J. Nienhuis van Hull en J. Simpson van Seaham. Vertrokken 8 Noordsche schippers naar Noorwegen.

TEXEL den 25 dezer. De wind Z. Z. W. — Z. Binnengekomen *Mary Goddard*, N. Koens, van Hellevoetsluis; gisteren nog *Magnet* (st.) van Londen. Vertrokken T. Fairley naar Sunderland, A. J. Dahlin naar Gothenburg en vijf Noordsche schippers naar Noorwegen.

VLIE den 23 dezer. De wind Z. Z. O. Binnengekomen D. Fokkes van Koningsbergen. Vertrokken *Stoomvaart* (st.) naar Hamburg.

VLISSINGEN den 25 dezer. Voor Antwerpen bestemd zijn alhier ter reede gekomen *Chimbo*, Arritola, van Havanna; *Gesina Jantina*, de Jonge, van Londen; *Minerva*, Morris, van Newcastle, en *Franciska*, Lindeboom, van St. Petersburg. Uitgezeild *Erato*, P. Don, (v. Antwerpen) naar Smyrna.

De schepen *Jupiter*, kapitein J. J. Cordes, van Odessa, laatst van Queenstown, en *Bavaria*, J. Osborne, v. Dieppe, beiden n. Rotterdam, zijn den 22 dezer als bijleggers te Vlissingen binnengeloopen, het eerste met verlies van zeilen, ra, tuigage enz.

Kapitein J. P. van Diependael, van Rio-Janeiro te Ostende binnen, heeft den 22 dezer niet ver van Ostende gezien het schip *Hortense*, kapitein T. Hofkamp, van Patras naar Antwerpen.

AANGEKOMEN: Te GENUA 19 dezer R. Bozano v. Amsterdam. Te SEVILLA G. J. Mooi van Riga. Te OPORTO 13 dezer D. D. Visser van Memel en 15 O. E. Mulder van Sunderland. Te LISSABON 14 G. van der Gaauw van Vlaardingen; 16 *Harmina*, H. J. Hazewinkel, en *Viajante*, P. d'Avellar, beiden van Amsterdam, en *Welkom*, P. Strijbos, van Vlaardingen. Te BAYONNE 16 G. G. Boon en H. A. Hazewinkel van Plymouth. Te PAIMBOEUF 21 F. Groult van Amsterdam. Te ST. NAZAIRE 19 A. L. Speelman van Plymouth; 21 *Catharina Cornelia*, Oldenburger, van Dantzig. Te ABBEVILLE 14 A. Lelandais van Rotterdam. Te DIEPPE 14 dezer J. G. Bart en 19 P. H. Zeegers, beiden van Dantzig. Te DUINKERKEN 22 J. G. Klein van Memel. Te CUXHAVEN dien dag J. T. van Dijk van de Eider naar Engeland. Te KROONSTAD 10 J. J. van der Gouwe van Amsterdam. Te KOPENHAGEN 19 A. H van der Wal en H. H. Kok van Stettin.

VERTROKKEN: Van CADIX 13 dezer *Packet*, L. Sallez, naar Rio-Janeiro. Van NANTES 22 E. S. van der Wijk n. Amsterdam. Van TRAVEMUNDE 21 J. J. Topzant naar Bremen. Van SWINEMUNDE 17 J. S. Pik naar Carlscrona, L. J. Zoeler n. Rendsburg en B. H. Smit naar Kiel. Van DANTZIG 18 P. P. Boer n. Lorient en R. A. Alberts naar Lubeck. Van PILLAU dien dag P. D. Douwes n. Holstein, D. H. de Groot Bakker, Jacob D. Flik en H. J. Visser naar de Oost Zee.

IN LADING: Te CHARLESTON 6 dezer *Onderneming*, A. F. Marmelstein, naar Rotterdam. Te BALTIMORE 8 *Repeater*, Hardcastle, mede naar Rotterdam, en *Finland*, Johnson, naar Amsterdam.

Het schip *Porto*, kapitein Schau, van Patras naar Rotterdam, is den 17 dezer ter reede van Algesiras binnengeloopen.

Het schip *Hendrika*, kapit. P. van der Wiel, v. Nantes n. Rotterdam, is den 15 dezer te Camaret binnengeloopen.

Uittreksel uit de Lloydslijst van den 24 november:

Te LIVERPOOL aangekomen 21 dezer G. S. Vegter v. St. Petersburg en S. Edmonds van Rotterdam. Te PADSTOW 22 *Adriana* van St. Petersburg. Te BELFAST 21 R. R. Tunteler van Riga. Te HULL 21 J. A. van der Zee van Kampen. Te SEAHAM 20 *Goede Verwachting* van Bremen. Te BRIDLINGTON KADE 22 G. Annison van Rotterdam naar Newcastle. Van YARMOUTH vertrokken 21 M. E. van der Veen naar ..... Van NEWCASTLE uitgeklaard J. G. Munneke n. Harlingen, H. R. Hazewinkel n. Zwolle, G. Fekkes en D. H. Duintjer naar Amsterdam. en *Catharina*, Dik, naar Cette. Van LONDEN vertrokken 21 *Odilia Maria*, Prins, n. Newcastle en Rotterdam; uitgeklaard 22 H. J. Ketelaar naar Amsterdam en *Albion*, Wright, naar Rotterdam; in lading O. G. Stuit naar Antwerpen.

Het schip *Louisa*, kapitein Flannery, van Port-au-Prince n. Antwerpen te Queenstown binnen, heeft den 21 dezer de reis voortgezet.

Het schip *Emilie*, kapitein Walsch, van Alexandrië (E.) n. Rotterdam, is den 21 dezer te Falmouth binnengeloopen.

Het schip *Helena*, kapitein G. J. van der Velde, van Amsterdam naar Liverpool, is den 22 dezer te Penzance binnengeloopen.

SHIELDS den 20 dezer. De *Britannia*, naar Holland bestemd, heeft heden morgen op de Baar gestooten en het roer gebroken.

BRIDLINGTON den 23 dezer. De brik *Albatross*, van Sunderland n. Dordrecht, is heden morgen ten zuiden van Flamborough Hoofd aan den grond geraakt, doch met den vloed in vlot water en zwaar lek alhier in de Baai gekomen.

Het schip *Nijverheid*, kapitein H. R. Giezen, van Swale, is den 21 dezer te Bridlington binnengeloopen. — Den 23sten was het weder aldaar gematigd, zoodat de door tegenwind opgehouden schepen de reis konden voortzetten.

Het barkschip *Plancius*, kapitein S. J. Rotgans, van Amsterdam naar Batavia, is den 23 dezer te Portsmouth binnengeloopen, zijnde op de hoogte van de Owers in aanzeiling geweest met eene brik, die daardoor boegspriet, boeg enz. verloor. De *Plancius* verloor verschansingen en bakboordkettings-platen, en bekwam schade aan den grooten mast.

DOUVRES den 24 dezer. De *Columbus*, kapit. Sanders, van Havanna naar Bremen, liep gisteren met schade aan schip, verschansingen enz., en lek, alhier binnen, zijnde in aanzeiling geweest met het Nederlandsch barkschip *Amboina*, kapitein Rijken, van Rotterdam naar Londen bestemd.

Het schip *Johanna Hendrika*, kapitein K. Hoek, van New-York n. Amsterdam, is den 23 dezer te Douvres binnengeloopen.

De schepen *Admiral*, kapitein J. Hawksworth, van Rotterdam naar Stockton, en *Willem Hendrik*, K. K. Hangelbroek, van Londen naar Amsterdam, zijn den 22 dezer te Ramsgate binnengeloopen.

Het schip *Talbot*, kapitein S. Goodhue, van Rotterdam naar New-Orleans, is den 21 dezer ter reede van Deal binnengeloopen, doch heeft den volgenden dag met al de in Duins opgehouden schepen de reis voortgezet.

GEPRAAID: Den 1 dezer, op 44 gr. 37 min. NB. en 28 gr. 50 min. WL., *Adrianus en Willem*, J. W. Scheeve, van Amsterdam naar Boston. Den ......, op 52 gr. 10 min. NB. en 19 gr. 40 min. WL., *John Ravenal*, Putman, van Baltimore naar Rotterdam.

CARGA-LIJST.

WILLEM, C. VERMEY, van *Batavia*.

2436 pic. Koffij, 70 pic. Schildpad, 911 pic. Paarlemoer, 33 pic. Geelhout, 5 pic. Sapanhout, 2 pic. gebroken Schelpen en 20 picols Bindrotting, Nederl. Handel-Maatschappij.

BATAVIER, W. SMITH, van *Londen*.

228 koeken Koper, 8 b. Huiden en 10 k. Kaarsen, *S. A. le Vino en Co.*; 2 k. Indigo en 5 v. Olie, *C. Hemmann en Co.*; 44 b. Katoen, *van Overzee en Co.*; 35 cer. en 56 collis Droogerijen, *Pluygers en Hauck*; 10 v. en 70 b. Salpeter, *M. Retemeijer en Co.*; 10 kisten Schellak, *A. T. Sölling en Co.*; 4 k. Lacdije en 171 z. Verwwaren, *Grohé en Sander*; 20 collis Droogerijen, *A. M. en C. Pluygers*, en 32 collis Diversen, Diversen.

IN LADING LIGGENDE SCHEPEN.

Te Rotterdam:

BATAVIA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve bijzonder is ingerigt, het extra snelzeilend Nederlandsch gekoperd Barkschip *Jonge Jan*, kapitein *H. B. L. Evers.* Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen.*

BELFAST, het Nederlandsch Kofschip *Wendelina*, kapitein *H. J. Mulder.* Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer.*

DUNDEE, het Engelsch Schoenerschip *City of Rotterdam*, kapitein *J. Lee.* Adres bij *George Levingston* en bij *J. A. Houwens.*

HAMBURG, het Hanoversch Schoenerschip *Argo*, kapit. *P. Pien.* Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

KONSTANTINOPEL, het gekoperd snelzeilend Grieksch Brikschip *Omonia*, kapitein *G. J. Vulgari.* Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

LONDONDERRY, het Nederl. Schoener-Kofschip *Maria Johanna*, kapit. *W. J. Astra.* Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer.*

MALTHA, SYRA en KONSTANTINOPEL, het extra snelzeilend, gekoperd Oostenrijksch Brikschip *Meridiano*, kapit. *G. Beserich.* Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

NEWRY, het Nederlandsch Kofschip *Klazina*, kapit. *R. G. Kars.* Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

NEW-YORK, het extra snelzeilend Pruissisch Brikschip *Martin Friedrich*, kapitein *J. E. Kräfft.* Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer.*

PHILADELPHIA, het gezinkt Galjootschip *Venilia*, kapit. *H. Eddes.* Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

TRIEST, het snelzeilend Russisch gekoperd Barkschip *Ilos*, kapit. *J. H. Store.* Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

VALPARAISO, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve bijzonder is ingerigt, het snelzeilend Nederlandsch gekoperd Barkschip *de Beurs van Rotterdam*, kapitein *W. C. Veenstra.* Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

BEURS- EN MARKTBERIGTEN.

MADRID *den 20 November.* Spanje 3 per cents $36\frac{1}{4}$; dito 5 per cents $16\frac{1}{2}$; Coupons $8\frac{1}{8}$; Rentel. Schuld $6\frac{1}{16}$.

beliverde de prinses Wiasemski zich allen mogelijken [illegible]

PARIJS *den 24 November.* Frankrijk 3 per cents 56. 05 a contant en 56 tegen ultimo; dito 5 per cents 90. 90 a contant en 90. 75 tegen ultimo; de Actien van de Bank 2115; Napels 99. 25; Spanje 3 per cents Buitenl. 40; dito Binnenl. 36; dito Passive 5¼; Rusland 4½ per cents 102½. — De 3 per cents Fransche fondsen zijn heden 50 en de 5 per cents 95 centimes gedaald.

LONDEN *den 24 November.* De 3 per cents Geconsolideerden 98¾ a ⅞ a contant en 98⅞ a 99 tegen ultimo; de Gereduceerden 98⅞; Rusland, 5 per cents, 111½; Spanje 5 per cents, 20⅞ a 21⅛, dito 3 per cents 39¾ a 40¼; dito Passive 5¼ a ½; Brazilië 93½; Peru, Uitgest., 41 a ½; Venezuela 36⅞; Holland, 2½ per cents, 59½.

ANTWERPEN *den 25 November.* België 2½ per cents 49⅞ pap. Spanje *Ardoin* 15⅝ geld; dito Binnenl. 3 per cents 35½ pap.

AMSTERDAM *den 26 November.* Nederlanden, Werk. Schuld, 2½ pc., 57⅞ a $57\frac{15}{16}$; idem, 3 pc., $67\frac{7}{16}$; id., 4 pc., 88¾. Frankrijk, Cert., 3 pc, 51½. Rusland, bij *Hope en Co.*, 5 pc., 105; Nieuwe Eng., 4½ pc., 100¼. Spanje, bij *Ardoin*, 1835, 5 pc., 15¾; idem ₤ 510, 5 pc., 15¾; id. Onbep., 5 pc., 15¾; id. Coupons 8; Nieuwe, 3 pc., 39; Binnenl., 3 pc., 35⅝ a $35\frac{3}{16}$. Portugal, te Londen, 4 pc., $33\frac{5}{16}$. Oostenrijk, Metaliek, 2½ pc., 56⅛ a $56\frac{3}{16}$: idem Nieuwe 1849, 5 pc., 76⅞. Philadelphia, Bank, 3⅜ a 3½. Brazilië, te Londen, 5 pc., 92½. Mexico, te Londen, 5 pc., 22¾ a $22\frac{13}{16}$, gebl. 22¾.

ROTTERDAM *den 26 November.* Nederlanden, Werkel. Schuld, 2½ pc, $57\frac{13}{16}$; idem idem, 3 pc., 67½; idem idem, 4 pc., 85¾. Spanje. *Ardoin*, ₤ 85, 5 pc., $15\frac{13}{16}$; idem, ₤ 170, 5 pc., $15\frac{13}{16}$; Nieuwe 1 pc., $16\frac{3}{16}$; Binnenl. a *f* 6000, 3 pc. 35; Fransche Uitgestelde $5\frac{7}{32}$. Portugal, te Londen, 4 pc., $33\frac{3}{16}$. Badensche Loten, *fl.* 35, *f* 35¼. Weener Loten, *fl.* 250, *f* 288. Mexico, 1846, 5 pc., $22\frac{11}{16}$ l. k., 22¾ h. k.

ROTTERDAM *den 25 November.* Londen 2 maanden *f* 11. 75, kort *f* 11. 82½.

AMSTERDAM *den 26 November.* TARWE prijshoudend: 132 ℔ Kleefsche *f* 268; 127 ℔ puike O. Zeeuwsche *f* 255; 126 ℔ Jar. dito *f* 240; 129 ℔ O. Geldersche *f* 257; 130 ℔ N. Groninger *f* 256. — ROGGE tot ruim vorige prijzen, doch met minder handel; verkocht in Entr.: 119 ℔ Odessa *f* 192; in Cons.: 121 ℔ Pruiss. *f* 207; 124 ℔ Noordbrab. *f* 212. — GERST en BOEKWEIT zonder handel. — HAVER: 90 ℔ Fijne *f* 115. — KOOLZAAD, op 9 vaten Olie te leveren: in Dec. eerstk. ₤ 55; in April eerstk. ₤ 57½. — LIJNZAAD een doen: 111, 112 ℔ Petersburger *f* 292½. — RAAPOLIE. op 6 w., *f* 33½; Vlieg. *f* 32½; 1 Dec. eerstk. *f* 31¾ a *f* 32; 1 Mei eerstk. *f* 33⅞; 1 Sept., Oct. en Nov. eerstk. *f* 35. — LIJNOLIE: op 6 w. *f* 35; Vlieg. *f* 34. — HENNEPOLIE: op 6 w., *f* 37½. — RAAPKOEKEN, per 1040 st., *f* 55 a *f* 58. — LIJNKOEKEN, per 104 st., *f* 8 a *f* 11.

SCHIEDAM *den 26 November.* Jenever, het Nederl. Vat, zonder fust, *f* 16; Amst. proef, idem idem, *f* 17. 25. Zonder de belasting.

OPENBARE VERKOOPINGEN
van HUIZEN, enz.,
IN HET NOTARISHUIS TE ROTTERDAM,
Woensdag den 26 November.

N.° 1. Het *Huis*, *Pakhuis*, *Bovenwoningen*, *Open Plaats* en *Erve*, in de Langefrankenstraat, wijk 10, n.° 478. In trekg. *f* 3375, verkocht.

N.° 2. Het *Pakhuis*, *Open Plaats*, *Bovenwoningen* en *Erve*, aan de westzijde van de Walensteeg, wijk 10, n.° 570. In trekgeld *f* 1300, daarboven *f* 130, verkocht.

Het *Winkelhuis*, *Bovenwoningen* en *Erve*, aan de westzijde van de Westewagenstraat, wijk 5, n.° 563. In trekgeld *f* 4000, daarboven *f* 300, verkocht.

Het *Huis* en *Erve*, aan de noordzijde van de Wijnhaven, nabij den Wolfshoek, wijk 2, n.° 277. In trekgeld *f* 12300, daarboven *f* 1200, verkocht.

N.° 1. Het *Huis*, *Bovenhuis* en *Erve*, aan de westzijde van de Eerste Lombardstraat, wijk 8, n.° 115. In trekgeld *f* 2500.

N.° 2. Twee *Huizen*, *Bovenwoningen* en *Erve*, aan de oostzijde als voren, wijk 8, n.s 223 en 224. In trekgeld *f* 3375.

N.° 1. Het *Winkelhuis*, *Bovenkamers* en *Erve*, aan de noordzijde van den Haringvliet, genaamd het Eiland Schoonderloo, wijk 12, n.° 69. In trekgeld *f* 2125.

N.° 2. Het *Pand enz.* en *Erve*, achter het Verbrande Klooster, wijk 11, n.° 755. In trekgeld *f* 2400.

Het *Winkelhuis*, *Bovenhuis* en *Erve*, aan de westzijde van de Boogaardstraat, wijk 12, n.° 186. In trekgeld *f* 2325.

Het *Huis* en *Erve*, aan de noordzijde van de Wijnhaven, wijk 2, n.° 278. In trekgeld *f* 8600.

N.° 1. Het *Pakhuis*, *Zolders* en *Erve*, aan de oostzijde van de Paauwestraat en noordzijde van den Haringvliet, wijk 12, n.° 217. In trekgeld *f* 1725.

N.° 2. Twee *Huizen*, *Bovenwoningen*, *Pakhuisje* en *Erve*, aan de oostzijde van de Zwanensteeg en achter het Verbrande Klooster, wijk 11, n.s 510 en 511. In trekgeld *f* 1325.

*** De Persoon van GERARDUS BARNOUW wordt uitgenoodigd zich ter Stads Secretarie te willen vervoegen.

Aan alle Vrienden en Bekenden, die hunne deelneming betoonden in den diepen rouw, bij het overlijden van Vrouwe CATHARINA VAN DER AA CRIELLAERT, geb. DEN BANDT, wordt door haren diepbedroefden Echtgenoot, Zonen, Broeder en Zuster bij deze opregte dank betuigd.

Getrouwd

Mr. J. D. MUSQUETIER,
van *Rotterdam*,
en
A. P. MULDER,
van *Japara*.

Grave
den 20 *November* 1851.

Getrouwd

G. P. KRUYFF,
Chirurgijn en Vroedmeester,
en
C. F. M. JORISSEN.

Rotterdam
den 26 *November* 1851.

Verzoeke deze algemeene tevens als bijzondere kennisgeving aan te merken.

Getrouwd

GERHARDUS ALBERTINUS VAN TRICHT,
van *Arnhem*,
en
JOHANNA ELIZABETH BURGER.

Rotterdam den 26 *November* 1851.

Heden morgen ten elf ure beviel van een welgeschapen ZOON J. M. MIJNLIEFF, Echtgenoote van
L. PROOS HOOGENDIJK.

Zuid-Waddingsveen den 20 *November* 1851.

Bevallen van eenen ZOON M. M. VRIJMONT, geliefde Echtgenoote van
Dr. SCHUYT.

Rotterdam
den 25 *November* 1851.

Eenige kennisgeving.

Bevallen van eene DOCHTER, *J. H. L. BUNGE*, HAAN.

Rotterdam den 24 *November* 1851.

Heden overleed, in den ouderdom van acht en dertig jaren, mijne geliefde Echtgenoot, CENTINA HERFST, na eene genoegelijke echtverbindtenis van ruim elf jaren, mij nalatende twee Kinderen, beiden nog te jong om hun verlies te beseffen.

Kralingen
den 23 *November* 1851.

W.M PROOS.

Het behaagde den Almagtigen God mijn waarden Echtgenoot, den Heer A. C. PIJL, in den ouderdom van even 64 jaren, door den dood van een smartvol lijdend Ziekbed te verlossen, en op zijn eigen stervend getuigenis, door de genade in het geloof in het Bloed van Christus, dat van alle zonden reinigt, de eeuwige heerlijkheid ingegaan. Dit is mijn eenige troost bij het zwaar smartelijk verlies, het zij ook de troost van zijne menigvuldige Vrienden en Betrekkingen, van welker deelneming ik mij zonder brieven van rouwbeklag verzekerd houde.

Alblasserdam De Wed. A. C. PIJL,
den 24 *November* 1851. geb. SCHADDÉÉ.

De **Zaken** zullen provisioneel op denzelfden voet blijven voortgaan.

Heden in den vroegen morgen ontsliep, na een langdurig en smartelijk lijden, zacht, en — zoo ik meen te mogen vertrouwen — in den Heere, mijn dierbare Echtgenoot, de Heer JAN GEORGE VORST, in den ouderdom van ruim 31 jaren. Ik en mijne beide nog jonge Kinderen verliezen in hem eenen teeder zorgenden Man en Vader, en de Gemeente haren algemeen geachten Onderwijzer der jeugd.

Spijkenisse VORST,
den 24 *November* 1851. geb. VERMAAS.

Familie en Vrienden gelieven deze als bijzondere kennisgeving aan te nemen, terwijl ik beleefd verzoek van brieven van rouwbeklag verschoond te blijven.

KONINKLIJKE HOLLANDSCHE SCHOUWBURG,
*onder directie van den Heer **A. PETERS.***

Op Saturdag den 29 November 1851: Eene tweede Voorstelling van **DE LIGTZINNIGE LEUGENAAR**, beroemd Tooneelspel, in vier bedrijven, naar het Hoogduitsch, van *F. L. Schmidt*. Gevolgd door: **DE HERBERG TE CHANTILLY**, Blijspel met Zang, in één bedrijf, vrij naar het Fransch, van *Ch. Paul de Kock*, door den Heer *S. W. Moulijn*. Nooit vertoond. Aanvang ten zes ure precies. — De Plaatsen kunnen als gewoonlijk besproken worden tot drie ure des namiddags.

Verwacht: **HENRY HAMMELEIN**, Tooneelspel, naar het Fransch van *Emile Soulvestre*, door Mr. *A. de Bruin*.

Eene JUFVROUW, van de Hervormde Godsdienst, zag zich gaarne in eene of andere **BETREKKING** geplaatst, het zij als **Winkeldochter**, bij eene eenige Jufvrouw of tot verzorging van twee Kinderen. Men adressere zich, met *franco* Brieven onder letter M, bij de Wed. *POESCHMANN*, Hoogstraat, hoek van de Goudschewagenstraat.

Door vertrek naar elders wordt aangeboden *TE HUREN* of *TE KOOPEN* een
WINKELHUIS,
in eene der grootste Steden van Zuidholland. Iemand hierop inclinerende adressere zich, *franco* onder letter Z, aan het Bureau dezer Courant.

TENTOONSTELLING TE ROTTERDAM in 1852.

Het BESTUUR der **Academie van Beeldende Kunsten en Technische Wetenschappen** te ***Rotterdam*** heeft besloten, dat er in 1852 binnen deze Stad eene **TENTOONSTELLING** van **KUNSTWERKEN**, van **SCHILDER-, TEEKEN-, GRAVEER-, BOUW- en BEELDHOUWKUNST**, van Levende Kunstenaars, zoowel buiten als binnen dit Rijk gevestigd, zal plaats hebben in de daarvoor *zoo bij uitnemendheid geschikte* GROOTE ZAAL *der* **Societeit *Harmonie***.

Deze Tentoonstelling zal van Maandag 3 tot Saturdag 29 Mei 1852 geopend zijn en veertien dagen kunnen verlengd worden.

Alle Stukken zullen, geadresseerd *aan de Commissie voor de Tentoonstelling in de Groote Zaal der Societeit* Harmonie *te Rotterdam*, van 10 tot 24 April *vrachtvrij* moeten worden ingezonden, gelijk mede alle Brieven *franco* aan de Commissie moeten geadresseerd zijn.

De zorg voor alles wat tot deze Tentoonstelling betrekking heeft, is opgedragen aan eene Commissie uit het Bestuur, bestaande uit de Heeren *P. VAN DER DUSSEN VAN BEEFTINGH, G.D DUURING, J. H. VAN DE LAAR, A. J. LAMME, L. F. TEMMINCK* en *C. G. SCHUTZE VAN HOUTEN*, bij welke, des verlangd wordende, een Programma en elke gewenschte inlichting te bekomen is.

Rotterdam den 22 *November* 1851.

Het Bestuur voornoemd,
P. VAN DER DUSSEN VAN BEEFTINGH,
President.
C. G. SCHUTZE VAN HOUTEN,
Lid en Secretaris.

HEEREN GAZ-VERBRUIKERS
te ROTTERDAM,

worden minzaam uitgenoodigd tot het bijwonen eener **VERGADERING**, op **HEDEN 27 November 1851**, des avonds ten **7** ure, in de ZAAL van het Departement der Maatschappij *tot Nut van 't Algemeen*, in den Oppert alhier, ten einde kennis te nemen van de **Voorstellen**, welke de Ondergeteekenden alsdan, aan Heeren ***Gaz-Verbruikers*** voormeld, in derzelver belang, wenschen te doen.

J. M. A. CAZAUX, *Notaris.*
PETER BORRIE, *Burgerlijk Ingenieur.*

NB. Bovengemelde **Vergadering**, die bij voorgaande Advertentie op Vrijdag **28** dezer bepaald was, is, uit hoofde eener alsdan in de Societeit *Harmonie* plaats te hebben groote Muziekale Uitvoering, ***een dag vervroegd.***

Door het gebruik der
PILLEN VAN HOLLOWAY
wordt elk gestel, hoe verzwakt het ook moge zijn, als het ware geheel hernieuwd.

De verbazende hoeveelheid dezer voortreffelijke **Pillen**, welke in alle gedeelten der beschaafde wereld verkocht worden, is het beste bewijs van derzelver deugdelijkheid. In geval van verzwakte Gestellen zuiveren zij het Bloed, versterken het Ligchaam en hergeven de gezondheid. Lieden, welke lijden aan Neerslagtigheid, ongesteldheid der Zenuwen, slechte Spijsvertering, bedorven Maag, Gal, Leverziekte, aandrang van het Bloed naar het Hoofd, of zelfs Vallende Ziekte, vinden in dit voortreffelijk Geneesmiddel een zeker en duurzaam herstel.

Zijn op *franco* aanvraag a contant te bekomen bij den Heer **N. C. M. VAN SOMEREN BRAND**, Depôthouder te **Dordrecht**; aan het Hoofd-Depôt bij den Heer **J. STRAATMAN**, te **'s Hertogenbosch**; alsmede te **Londen**, Strand **244**, *Holloway's Etablissement. — Door het vermeerderd debiet zijn de* ***prijzen*** *thans de volgende:*

DOOSJES PILLEN van *f* 0. 90, *f* 2. 10, *f* 3. 30, *f* 7. 75, *f* 15. 50, *f* 23. 50.
POTJES ZALF..... „ - 0. 90, - 2. 10, - 3. 30, - 8. 15, - 15. 90, - 23. 90.

De PRIJS van
50,000 Gulden
is heden gevallen, onder de Handteekening van
NATHANS & VAN WITSEN,
op 1/5 Lot, N.° 9451.

Op N.° 9451
is heden GETROKKEN
***f* 50,000,**
ten Kantore van
N. M. DE LIGT,
Zeevischmarkt, wijk 2, n.° 359.
Rotterdam den 26 *November* 1851.

Bij P. BALEN,

Debitant in de **Staats-Loterij** alhier, bij wien in de afgeloopen Loterij is getrokken de **Hoogste Prijs** van **HONDERDDUIZEND GULDEN**, op N.° **5114**, is nu wederom, onder de Handteekening van den Heer ***J. H. FOL***, getrokken
de Kapitale Prijs van
***f* 50,000, op N.° 9451.**

HH. Tabakshandelaren.

Een JONG MENSCH, van de P. G., sedert verscheiden jaren in den **Tabakshandel** werkzaam geweest zijnde, zag zich gaarne wederom in eene dergelijke **BETREKKING geplaatst**, met het vooruitzigt later **ASSOCIÉ** daarin te worden of die *geheel* **over te nemen**. Adres Bureau N. R. Courant, letter B.

*** **PUBLIEKE VEILING**, op Maandag 1 December 1851, des morgens ten half elf ure, in het Logement ***de Zon***, aan den Steiger, van circa

82 Last *Tilsiter* LIJNZAAD,

min en meer beschadigd aangebragt per het Schip *Leentje*, Kapitein *R. J. Stomp*, van Memel. Nadere onderrigting bij JOH. DE KUYPER & ZOON, W.M & ALB.S SMALT en Co. en MENSING & DE KUYPER.

*** **PUBLIEKE VEILING**, op Maandag 1 December 1851, des morgens ten half elf ure, in het Logement ***de Zon***, aan den Steiger, van circa

50 LAST RIGA STEPPEN LIJNZAAD,

min en meer beschadigd, aangebragt per het Schip *Eliza*, Kapitein *de Boer*, van Riga. Nadere onderrigting bij JOH.S VAN WAGENINGE & ZOON en MENSING & DE KUYPER.

*** OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING.

De Notaris *JAN VAN DER HOOP Jac. Zn.*, residerende te Rotterdam, als last hebbende van zijnen Principaal, is voornemens om op Woensdag den 3 December 1851, des namiddags ten 4 ure, in het Locaal van Publieke Verkoopingen, aan de Gelderschekade aldaar, in het openbaar te veilen en te verkoopen:

N.° 1. Een sedert weinige jaren Nieuw gebouwd en aangenaam gesitueerd **HUIS, BOVENHUIS** en **ERVE**, staande en gelegen aan den Coolsingel te Rotterdam, wijk **15**, n.° 278, Kadaster sectie B, n.° 1960. Zijnde vrij van Grondbelasting tot ultimo 1851. Verhuurd het Benedenhuis voor *f* **240** en het Bovenhuis voor *f* **275** respective 's jaars, beiden tot 30 April 1852, makende te zamen eene jaarlijksche Huur van *f* **515**.

N.° 2. Een nieuw gebouwd **PAND**, bestaande in STAL en KOETSHUIS, met BOVENWONINGEN en **ERVE**, staande en gelegen aan de zuidzijde van de Peperstraat te Rotterdam, wijk **5**, n.° 74, Kadaster sectie I, n.° 888. Hebbende vrijdom van Grondbelasting tot 1855. Verhuurd: de Stal en het Koetshuis tot 30 April 1852 voor *f* **130** en de Bovenwoningen per week, te zamen voor *f* **130**, respective 's jaars, makende te zamen eene jaarlijksche Huur van *f* **260**.

Inmiddels zijn de voorschreven Panden *UIT DE HAND TE KOOP*, en zijn nadere informatien te bekomen ten Kantore van den genoemden Notaris, terwijl de te veilen Onroerende Goederen twee dagen vóór en op den dag van de veiling zullen kunnen worden bezigtigd, mits ten aanzien van het Perceel N.° 1 voorzien zijnde van een Permissiebiljet, daartoe door den voorschreven Notaris af te geven.

*** VERKOOPING, voor de **Bank van Leening** te Vlaardingen, op Woensdag den 10 December 1851 van alle **PANDEN**, welke in de maanden Julij, Augustus en September 1850 zijn Beleend en waarvan de Interest niet is Betaald geworden vóór of uiterlijk op Donderdag den 4 December 1851 aanstaande.

*** Ten Huize van den Boekhandelaar ***J. VAN DER VLIET C. Zn.***, in de St. Jakobstraat, wijk 6, n.° 308, is **geopend** eene

LEESINRIGTING VAN GODSDIENSTIGE WERKEN;

waarvan de CATALOGUS **heden** te bekomen is.

Te *Rotterdam*, bij ARRENBERG & VAN REYN